

www.AKOEDU.IR

اولین و باکیفیت ترین

درازبان **آکادمی کنکور**

جهت دریافت برنامه‌ی شخصی سازی شده یک هفتاهی
رایگان کلیک کنید و یا به شماره‌ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴۶ عدد ۱
را ارسال کنید.

۳۰۰ نمونه سوال تشریحی فارسی ۲ - نیمسال دوم

۱ در میان ترکیب‌های زیر، وصفی و اضافی را مشخص کنید.

«رایت عشق، کارش، این در، حاجت‌گه جهان، محراب مقدس، طریق آشنایی، دردی دواپذیر، عشق ابدی، مار حلقه، حدیث عشق»

۲ با استفاده از واژه‌ی «دست» چهار واژه‌ی مرکب بسازید که هریک از آن‌ها دوهمجایی باشد.

مثال ← دستبزد (دست + برد)

۳ با توجه به ایات زیر درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

چون رایت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر

برداشته دل ز کار او بخت / درماند پدر به کار او سخت

گفت ای پسر این نه جای بازی است / بشتاب که جای چاره‌سازی است

ص غ

الف) واژه‌ی «چون» در مصraع اول به معنی «به دلیل این‌که» است.

ب) در بیت اول یک ترکیب وصفی به کار رفته است.

ج) نقش واژه‌ی مشخص شده، متمم است.

د) نقش واژه‌ی «سخت» مستند است.

ه) بیت سوم از پنج جمله تشکیل شده است.

و) واژه‌ی «جهانگیر» وندی است.

ز) فعل «برداشته» در بیت دوم، ماضی نقلی است.

۴ هم‌خانواده‌ی هریک از واژه‌های زیر را در ایات بیابید و رویه‌روی آن بنویسید. (یک واژه اضافی است.)

«حاجت، مبتلا، معمار، زیارت، غایب»

الف) پیش او هم مکرمت هم محمد مت حاصل شده است / هادم بخل او بود کو جود را عام شود (.....)

ب) کس نیست که افتاده آن زلف دو تا نیست / در رهگذر کیست که دامی ز بلا نیست (.....)

ج) از زائر و از سائل و خدمتگر و مداع / هر روز بدان درگه چندین نفر آید (.....)

د) مدعی خواست که آید به تماشگه راز / دست غیب آمد و بر سینه‌ی نامحرم زد (.....)

معادل معنایی واژه‌های زیر را در هر بیت مشخص کرده و مقابله آن بنویسید. (یک واژه اضافی است.)
«رأیت، محمل، سرشت، موسم، جهد»

- (الف) گو تشنگان بادیه را جان به لب رسید / تو خفته در کجاوه به خواب خوش اندری (.....)
- (ب) هنگام تنگ دستی در عیش کوش و مستی / کاین کیمیای هستی قارون کند گدا را (.....)
- (ج) زمین را عرض نیزه تنگ داده / هوا را موج بیرق تنگ داده (.....)
- (د) جوان کاین حکایت شنید از پدر / به چاره‌گری رشته را یافت سر (.....)

مفهوم کدام بیت به بیت زیر نزدیک است؟ ۶

«آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم / از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم»

- (الف) شکسته‌ی دل من از شکستگی است درست / به دلنوازی سنگ آمده است شیشه‌ی من
- (ب) در عاشقی گزیر نباشد ز ساز و سوز / استاده‌ام چو شمع، مترسان ز آتشم

هر کدام از ایيات زیر متناسب با کدام قسمت درس است؟ ۷

- (الف) چو علم آموختی از حرض آن‌گه ترس کاندر شب / چو دزدی با چراغ آید گزیده‌تر برد کالا
- (ب) جام می و خون دل هریک به کسی دادند / در دایره‌ی قسمت اوضاع چنین باشد
- (ج) هر خانه‌ای که او را از خشت کهنه سازند / مانند خانه‌ی نو، نبود بنای محکم
- (د) مبین به چشم حقارت شکسته بالان را / که در گرفتن عبرت، هزار شهباند

واژه‌ی «سرد» را در چهار جمله با رابطه‌ی معنایی مختلف به کار ببرید. ۸

- ترادف ←
- تضمن ←
- تناسب ←
- تضاد ←

واژه‌ی «سردار» را به سه حالت «شاخص، هسته‌ی گروه اسمی و مضاف‌الیه» در چمله به کار ببرید. ۹

هم‌خانواده‌ی هریک از واژه‌های زیر را در بیت‌ها پیدا کرده و رویه‌روی آن بنویسید. (یک واژه اضافی است.) ۱۰

«لوح - اعطای - التهاب - اعجاب - خوف»

- (الف) نور او مقصود موجودات بود / ذات او چون معطی هر ذات بود (.....)
- (ب) چون رود جان می‌شود او باز خاک / اندر آن گور مخفوف ترسناک (.....)
- (ج) گفت من از خشم کی کردم نظر / از تعجب دیدمش در رهگذر (.....)
- (د) نام تو اوراق سعادت ۹۹۹ / جان تو الواح نحوست ۹۹۹ (.....)

معادل معنایی واژه‌های زیر را در هر بیت مشخص کرده و مقابله آن بنویسید. (یک واژه اضافی است.) ۱۱

«نهیب - درایت - کور سو - اذن - شایق»

- (الف) آه چه شب‌ها که پشت پنجره‌ی ذهن / نور ضعیف چراغ خاطره می‌تاфт (.....)
- (ب) سایه معشوق اگر افتاد بر عاشق چه شد / ما به او محتاج بودیم او به ما مشتاق بود (.....)
- (ج) که اگر هست او دیو پری نشناسد / هر یکی زاهد عصری شود و اهل وقار (.....)
- (د) زلف در دست صبا گوش به فرمان رقیب / این چنین با همه در ساخته‌ای یعنی چه (.....)

۱۲

معنی ایات زیر را به نظر روان بنویسید.

- (الف) به فرزندان و باران گفت چنگیز / که گر فرزند باید، باید این سان
- (ب) میان موج می‌رقصید در آب / به رقص مرگ اخترهای انبوه
- (ج) در آن باران تیر و برق پولاد / میان شام رستاخیز می‌گشت

۱۳

معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

- (الف) به آتش‌های ترک و خون تازیک / ز رود سند تا جیحون نشیند.
- (ب) به خوناب شفق در دامن شام / به خون آلوده، ایران کهن دید
- (ج) به رود سیند می‌غلتید بر هم / ز امواج گران کوه از پی کوه
- (د) خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود / دل شب می‌درید و پیش می‌رفت
- (ه) شبی را تابشی با لشکری خرد / ز تن‌ها سر، ز سرها خود افکند
- (و) چو لشکر گرد بر گردش گرفتند / چو کشته‌ی بادپا در رود افکند
- (ز) چو بگذشت از پس آن جنگ دشوار / از آن دریای بی‌پایاب، آسان

۱۴

در هریک از گزینه‌های زیر غلط‌های املایی را بیابید و اصلاح کنید.

- (الف) نقش خارزم و خیال لب جیهون می‌بست / با هزاران گله از ھلک سلیمان می‌رفت
- (ب) بسان یکی خورد گریان پسر / خروشان و پویان و جویان پدر
- (ج) عرض حاجت در هریم حضرت محتاج نیست / راز کس مخفی نماند با فروق رای تو
- (د) شمع بیدار نه در طشت زر است / به زمین در تو چو صیماپ هزو

۱۵

چگونه به معنای واژه‌های مشخص شده در متن‌های زیر پی می‌برید. (رابطه‌های معنایی را مشخص کنید.)

- (الف) آن دست بر تصرع و این روی بر زمین / آن چشم بر اشارت و این گوش بر ندا
- (ب) این جهان را فریب بسیار است / بفروشد به نرخ سوسن سیر
- (ج) اگر ز کین تو دنان خصم کنده شود / عجب نباشد از آن عزم تند و خنجر تیز

با توجه به متن زیر درستی گزینه‌ها را مشخص کنید.

«همچنین، هر لحظه از خزاین غیب، گوهری در نهاد او بقیه می‌کردند، تا هر چه از نفایس خزاین غیب بود، جمله در آب و گل آدم، دفین کردند. چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سرشنید و به آفتاب نظر پروردند».

ص غ

الف) در متن، سه بار جمع مکسر به کار رفته است.

ب) در متن بالا، نه ترکیب اضافی به کار رفته است.

ج) «دفین کردن» در متن بالا به معنای «پر کردن» است.

د) نقش دستوری واژه‌ی مشخص شده «مفعول» است.

ه) در متن بالا، دو نقش تبعی به کار رفته است.

و) یک بار «ای» نکره در متن به کار رفته است.

ز) فعل «بیاوردن» مضارع التزامی است.

تعداد جمله را رو به روی هر عبارت بنویسید. (هر جمله را مشخص کنید).

الف) پس جبرئیل را بفرمود: «که برو از روی زمین یک مشت خاک بردار و بیاور، جبرئیل برفت خواست که یک مشت خاک بردارد، خاک گفت: ای جبرئیل چه می‌کنی؟ (.....)»

ب) گفتم خوشاهایی کز باد صبح خیزد / گفتا خنک نسیمی کز کوی دلبر آید (.....)

ج) گفتم مذمت اینان روا مدار که خداوند کرم‌اند، گفت غلط گفتشی که بنه درماند. (.....)

د) روزها گر رفت گو رو باک نیست / تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست (.....)

در هر یک از ایيات زیر غلط‌های املایی را بباید و آنرا اصلاح کنید.

الف) راحت جان باشد از آن غبضه تیغ / مرحم دل باشد از آن جعبه تیر

ب) در غالب خلق شمس تبریز / چون نفحه سور می‌خرامد

ج) نزدیک بار اگر چه خوار و خوردمی / در هجرش این مزلت و خواری نبردمی

د) چند بکردی طوف گرد جهان از گزاف / زین رمه پر زلاف هیچ تو دیدی و فا

معادل معنایی واژه‌های زیر را در هر بیت مشخص کرده و مقابل آن بنویسید. (یک واژه اضافی است.)

«کوشک، غنا، بليس، طوع، متلاali»

الف) پس بگفتندش که احوال نزند / بر دروغ تو گواهی می‌دهند (.....)

ب) در اطاعت روز و شب بیدار باش / با ولای حیدر کرار باش (.....)

ج) در تیره شب هجر تو جانم به لب آمد / وقت است که همچون هه تابان به درآیی (.....)

د) بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است / بیار باده که بنیاد عمر بر باد است (.....)

عبارت «از فرط هیجان لکه می‌دویدم» به چه معنا است؟

۲۱

نوع پسوند را در هریک از واژه‌های زیر مشخص کنید.

پولک:

شهرک:

صندوقدچه:

مهوش:

هردک:

غول آسا:

۲۲

در متن زیر تعداد واج و هجای واژه‌های مرکب را مشخص کنید.

«بسیاری از نویسندهای نگاه‌سنج و ژرف‌نگر، در سفر، به ثبت دیده‌ها و شنیده‌های خود در مورد مسائل گوناگون فرهنگی و اخلاقی و ... پرداخته و از این رهگذر، سفرنامه‌هایی ارزشمند به یادگار گذاشته‌اند.»

۲۳

در عبارت‌های زیر نقش واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) چون رأیت عشق آن جهانگیر / شد چون مه لیلی آسمان گیرب) پروردۀ عشق شد سرشم / جز عشق مباد سرنوشتمج) فرزند عزیز را به صد جهد / بنشاند چو ماه در یکی مهدد) بیچارگی ورا چو دیدند / در چاره‌گری زیان کشیدند

۲۴

تعداد جمله‌های هر عبارت را رویه‌روی آن بنویسید. (مشخص کنید).

الف) رو سر به بالین نه، تنها مرا رها کن / ترک من خراب شبگرد مبتلا کن (.....)

ب) هزار باره چراگاه خوش‌تر از میدان / ولیکن اسب ندارد به دست خویش عنان (.....)

ج) گفتی به برم بنشین یا از سر جان برخیز / فرمان برمت جان، بنشینم و برخیزم (.....)

د) گفتم مذمت اینان روا مدار که خداوند کرم‌اند، گفت غلط گفتی که بندی درم‌اند. (.....)

ه) روزها گر رفت، گو رو باک نیست / تو بمان ای آنچه چون تو پاک نیست (.....)

۲۵

معادل امروزی عبارت «واقعات غرایب که خاص، او را بود.» را بنویسید.

۲۶

از تعبیر کنایی «برای کسی خواب دیدن» چه موقع استفاده می‌شود؟

با توجه به متن زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«دکتر احمدی، معلم انسا، با چهره‌ای نسبتاً گشاده و خشنود قلم فرسوده را در دوات شیشه‌ای فرو برد. او با دو

انگشت خود، پشم سر قلم را پاک نمود.»

الف) کدام واژه «معطوف» است؟

ب) کدام واژه «شاخص» است؟

پ) کدام واژه «قید صفت» است؟

ت) کدام گروه اسمی نقش «بدل» دارد؟

۲۸

با توجه به عبارت زیر، استدلال پسر قاضی بست برای نپذیرفتن هدایا چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)

«گفت: من نیز فرزند این پدرم که این سخن گفت و علم از وی آموخته‌ام، من هم از آن حساب و توفّف و پرسش قیامت بررسم که وی می‌ترسد و آنچه دارم از اندک مایه حُطام دنیا حلال است و کفايت است.»

۲۹

- معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.
- (۱) این رعشه مصلحتی است.
  - (۲) جُبه‌ای داشت حیری رنگ.
  - (۳) فرض است فرمان بردن از حکم جلوه دار.
  - (۴) آن موش را زبرانام بود، با دهای تمام و خرد بسیار.
  - (۵) از وظایف دادیار خبر داشتم: پی‌گیری جنحه و جنایت
  - (۶) باریابی به محفلی کان جا / جبرئیل امین ندارد بار
  - (۷) خلق کرد انسان را از علق.
  - (۸) دست در کش کرد با آتش به هم.

۳۰

کدامیک از انواع نقش تبعی در عبارت «فردوسی، شاعر نامدار ایران، شاهنامه را سرود». وجود دارد؟

۳۱

در عبارت زیر منظور از «شما دو تن» چه کسانی هستند؟
بونصر گفت: «لِلَّهِ دَرْكُمَا ؛بَزْرَگًا كه شما دو تنید». و بگریست و ایشان را بازگردانید.

۳۲

رابطه معنایی میان واژه‌های «پدر» و «والدین» کدام است؟ (ترادف - تضمن - تضاد)

۳۳

بر اثر گذر زمان برای هر یک از واژه‌ای «یخچال» و «چهارآینه» چه وضعیتی پیش آمده است؟

۳۴

واژه «مهتاب» را در الگوی همنشینی زیر در جایگاه هسته قرار دهید و الگو را کامل کنید.
«صفت پیشین + اسم + + صفت پسین»

۳۵

یک صورت تصریغی برای واژه «سخن» بنویسید.

۳۶

هر یک از واژه‌های مشخص شده زیر، در گذر زمان مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟
 الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست
 لیک کس را دید جان دستور نیست
 ب) ای تهی دست رفته در بازار
 ترسمت پرنیاوری دستار

۳۷

در عبارت «پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش برنمی‌داشت»، مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید.

۳۸

در عبارت زیر معنی واژه مشخص شده را بنویسید.
کلاس ما در ازسی قشنگی جا داشت.

۳۹

هسته‌ی گروه زیر را مشخص کنید.
شش دستگاه دوربین فیلمبرداری نو:

۴۰

مفهوم عبارت «اینجا، به هیچ قیمت نشکنید، آن جا شکسته و خمیر شده باشد.» را بیان کنید.

۴۱

معنی واژه مشخص شده را بنویسید.
من چرا پیغام خامی از گزاف
بردم از بی دانشی و از نشاف؟

نام مشهورترین اثر «عبدالرحمان جامی» را بنویسید. ۴۲

معنی عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون بینید. ۴۳

معنی عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
هر یک خود را می‌کوشید. ۴۴

با توجه به جمله‌ی زیر، نقش‌های تبعی به کار رفته را به ترتیب بنویسید.
رودکی و نیما، پدران شعر فارسی، با سروده‌های خویش بر غنای زبان فارسی افزودند. ۴۵

هسته‌ی گروه زیر را مشخص کنید.
سروده‌است: ۴۶

در واژه‌ی «دانش پژوهی» یک تکواز وابسته پیدا کنید و آن را بنویسید. ۴۷

مقصود از مصراع دوم بیت زیر چیست?
«بر راستی بال نظر کرد و چنین گفت:
امروز همه روی جهان زیر پر ماست» ۴۸

معنی عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
خداآوند گفت: «خانه‌ی آب و گل آدم، من می‌سازم بی‌واسطه، که در او گنج معرفت تعییه خواهم کرد». ۴۹

معنی درست واژه‌ی مشخص شده را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید.
«من قلاءکرم» (کلک زدم، آسوده شدم) ۵۰

عبارت زیر را به نثر روان و ساده امروزی بنویسید.
ز شاه آتش آید همی برسرم ۵۱

ساختمان کدام یک از واژه‌های داخل کمانک، ساده نیست?
(ساربان- خلبان- پاسبان- شبان) ۵۲

با توجه به عبارت زیر، به ۵ پرسش داده شده پاسخ دهید.
انسان هر سال با یادآوری‌های نوروز به دامن مادر خود، طبیعت، بازمی‌گردد. طبیعت به تکرار نیازمند است. نوروز تنها، فرصتی برای آسایش و خوش‌گذرانی نیست. نوروز یعنی داستان زیبایی. »

یک جمله‌ی استثنایی پیدا کنید و آن را بنویسید. ۵۳

کدام واژه «بدل» است؟ ۵۴

یک واژه‌ی «مشتق» بیابید و آن را بنویسید. ۵۵

یک واژه‌ی «مرگب» باید و آن را بنویسید. ۵۶

یک واژه‌ی «مشتق - مرکب» باید و آن را بنویسید. ۵۷

واژه‌ی «آینده» چند صامت دارد؟ ۵۸

در عبارت زیر «سر» به چه معناست؟ ۵۹

«الطف الوهیت و حکمت روییت به سر ملاٹکه فرو می گفت : ائی اعلم ما لا تعلمون»

مفهوم از عبارت «مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید» چیست؟ ۶۰

معنی عبارت زیر را به نظر روان و ساده بنویسید.
حق - تعالی - چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.

معنی عبارت زیر را به نظر ساده و روان پنویسید.
کبوتران فرمان وی بکردند و دام برکنند و سر خویش گرفت.

معنی عبارت زیر را به نظر ساده و روان پنویسید.
امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد.

عبارت زیر را به نظر ساده و روان امروزی بنویسید.
چشم را به سن دوختم، خوب باریکبین شدم.

عبارت زیر را به نظر ساده و روان امروزی بنویسید.
بدو گفت مهتر به روی دژم

کدامیک از واژه‌های داخل کمانک، جمع مکسر نیست؟ (مدن - مکتوب - بلاد - اخبار) ۶۶

در بیت زیر، «رنگ باختن» کنایه از چیست؟
فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ
بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ

در بیت «به سوی هژبر ژیان کرد رو / به پیشش برآمد شه جنگجو» منظور از ترکیب مشخص شده را بنویسید. ۶۸

معنی لغت مشخص شده را بنویسید.
زهم رد نمودند هفتاد حرب

معنی و مفهوم بیت زیر را به نظر روان بنویسید.
چنان دید بر روی دشمن ز خشم
که شد ساخته کارش از زهیر چشم

عبارت زیر را به نظر روان بازگردانی کنید.
اختلاف صیادان آنجا متواتر.

۷۲

تفاوت پسوندهای دو واژه‌ی «وحشی‌گری» با «کوزه‌گری» در چیست؟

(ب)	(الف)
تضمن	۱- نفر و دلکش
تضاد	۲- لاله و شقایق
ترادف	۳- هنر و مجسمه‌سازی
تناسب	

۷۳

عبارت نوشته شده در گروه «الف» را به روابط معنایی خود در گروه «ب» وصل کنید. (توجه: یکی از روابط معنایی در گروه «ب» زیادی است.)

عشق آموخت مرا شکل دگر خندیدن

«گرچه من خود ز عدم دلخوش و خندان زادم

با توجه به بیت زیر:

شیوه‌ی ساخت واژگان مشخص شده را بنویسید.

بیت بالا نظم است یا شعر؟ دلیل خود را بنویسید.

واژه‌ی «خندیدن» در گذر زمان چه وضعیتی یافته است؟

با توجه به ایات زیر به ۳ پرسش پاسخ دهید:

پویید کاین مهتر آهرمن است
بدان بی‌بها ناسزاوار پوست

۷۷

«پویید» به چه معناست؟

منظور از «مهتر» چه کسی است؟

۷۹

منظور از «ناسزاوار پوست» چیست؟

۸۰

عبارت زیر را به نثر روان بازگردانی کنید.
من ریاست این کبوتران تکفل کرده‌ام.

۸۱

یک واژه بباید که تکواز میانی (وندمیانی) آن حذف شده یا از زبان گفتار در حال حذف شدن باشد.

۸۲

فعل جمله چه ساختاری دارد؟

۸۳

عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.
پدرم از بام افتاده بود ولی دست از کمرش برنمی‌داشت.

۸۴

معنی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید.
گه گاه در محضر مدرس تلمند می‌کرد.

با توجه به عبارت زیر از درس قاضی بست، به ۳ پرسش بعدی پاسخ دهید.
امیر را یافتم آن‌جا بر زیر تخت نشسته، ..... گفت: بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این دو سه روز، بار داده
آید که علت و تب تمامی زایل شد.

۸۵ «یافتم» به چه معنایی است؟

۸۶ علت به چه معنایی است؟

۸۷ «بار داده آید» به چه معنایی است؟

۸۸ نوشته‌ی زیر معرف کدام اثر است؟

«مؤلف آن از عرفای قرن هفتم است. این کتاب را در بحبوحه‌ی حمله‌ی مغول نگاشته و در آن به بررسی مسائل
عرفانی پرداخته است. نظر این کتاب روان و گیرا است.»

۸۹

بارزترین آرایه‌ی ادبی مصراع دوم بیت زیر را بباید و مفهوم آن را بنویسید.
بدان تا جهان ماند اندر شگفت»
«شماریت با من بباید گرفت

۹۰

بیت زیر را به فارسی روان برگردانید.
چه گفت آن سخن‌گوی با فر و هوش

۹۱

معنی بیت زیر را به فارسی روان بنویسید.
نباشم بدین محضر اندرگوا

با توجه به ایات زیر به سوالات پاسخ دهید:

«بپویید کاین مهتر آهرمن است
بدان بسی بها ناسزاوار پوست
همی رفت پیش اندرون مرد گرد

۹۲

واژه‌ی «بپویید» به چه معنا است؟

۹۳

منظور از «ناسزاوار پوست» چیست؟

۹۴

ترکیب «مرد گرد» به کدام شخصیت داستان اشاره دارد؟

۹۵

در بیت «خر و شید کای پایمردان دیو / بریده دل از ترس گیهان خدیو» منظور از «پایمردان دیو» چیست؟

۹۶

«جریان یافتن حوادثی که با منطق و تجربه‌ی علمی سازگاری ندارد.» بیانگر کدام زمینه‌ی حماسه است؟

۹۷

بیت زیر را به فارسی روان بنویسید.
همی رفت پیش اندرون مرد گرد
سپاهی بر او انجمن شد نه خرد

۹۸ با توجه به بیت «همه سوی دوزخ نهادید روی / سپردید دلها به گفتار اوی» مرجع ضمیر «او» کیست؟

۹۹ معنی و مفهوم شعر زیر را بنویسید.
شماریت با من باید گرفت
بدان تا جهان مائد اندر شگفت

۱۰۰ در بیت زیر، «آتش» استعاره از چیست؟
یکی بی زیان مرد آهنگرم
ز شاه آتش آید همی بر سرم

۱۰۱ تفاوت معنایی «ارادت» و «اراده» را در عبارات زیر بررسی کنید.
الف) از غیرت ارادت خود قصد رجم آن مرد کرد.
ب) درفش کاوه مظهر اراده و نیروی مردم است که فرمان روایی نور را به قدرت می رساند.

۱۰۲ بیت زیر را به شیر روان برگردانید.
بدان بی بها ناسزاوار پوست
پدید آمد آوای دشمن ز دوست

۱۰۳ اثر «چشممهی روشن» از چه کسی است؟

۱۰۴ نام صاحب کتاب «دیداری با اهل قلم» کیست؟

۱۰۵ با توجه به بیت‌های زیر، به ۵ پرسش بعدی پاسخ دهید.
چو کاوه برون آمد از پیش شاه
از آن چرم کاهنگران پشت پای
همان کاوه آن بر سر نیزه کرد
خروشان همی رفت نیزه به دست
کسی کاو هوای فریدون کند
بپویید کاین مهتر آهرمن است
بدان بی بها ناسزاوار پوست

۱۰۶ در بیت‌های فوق یک مجاز بباید و معنی آن را ذکر کنید.

۱۰۷ معنای «پشت پای» و «از خم درای» را بنویسید.

۱۰۸ معنای کنایی «سر از بند کسی بیرون کردن» چیست؟

۱۰۹ «بپویید» به چه معناست و منظور از «مهتر» در این شعر کیست؟

۱۱۰ اثر مقابل از چه کسی است؟ «شلوارهای وصله‌دار»

۱۱۱

معنی و مفهوم عبارت زیر را به نثر روان فارسی بنویسید.
پدرم از بام افتاده بود، ولی دست از کمرش برنمی‌داشت.

۱۱۲

در مثال زیر، یک فرآیند واجی کاهش و یک فرآیند واجی ابدال مشخص کنید.
هوا گرم بود که من دستمال پنبه‌ای ام را برداشم و عرق روی صورتم را پاک کردم.

۱۱۳

صورت پایه‌ی کدام واژه در جمله‌ی «او را دیدم که بسیار غمگین و گریان بود.» اسم می‌باشد؟

۱۱۴

واژگان «سرد، گوشت، کاشت» بر اساس کدام الگوی هجایی ساخته شده‌اند؟

۱۱۵

یک واژه مثال بزنید که بر اساس الگوی «اسم + بن مضارع ← اسم» ساخته شده باشد.

با توجه به عبارت زیر، به ۴ پرسش بعدی پاسخ دهید.
در نمایشگاه کتاب و مطبوعات، چند جلد کتاب و مجله خریدم و پس از تماشای کتاب‌فروشی‌ها و هیجان خریداران، از انتشارات سمت نیز بازدید کردم.

۱۱۶

میان دو واژه‌ی «کتاب» و «مجله» کدام رابطه‌ی معنایی برقرار است؟

۱۱۷

شیوه‌ی ساخت واژه‌ی «نمایشگاه» چگونه است؟

۱۱۸

یک واژه بباید که به شیوه‌ی علامت اختصاری ساخته شده باشد.

۱۱۹

واژه‌ی «تماشا» مشمول کدام وضعیت چهارگانه شده است؟

۱۲۰

با وجود این‌که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده به شمار می‌آورند؟

با توجه به جمله‌ی «رادمردان ایران‌زمین، دلاوری‌های بی‌مانندی در طول تاریخ از خود نشان داده‌اند.» به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید؟

۱۲۱

در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید)

۱۲۲

واژه‌ی مرکب «رادمرد» را در الگوی (.....+.....) قرار دهید.

۱۲۳

در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید)

۱۲۴

واژه‌ی مرکب «رادمرد» را در الگوی (.....+.....) قرار دهید.

۱۲۵

«وابسته‌ی وابسته» را بباید، نقش آن را بنویسید، سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۱۲۶ در بیت زیر واژه‌ای بباید که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است، سپس معنای قدیم و جدید آن را بنویسید.

آه از آن روز که بادت گل رعنای ببرد
«باغبانا ز خزان بی خبرت می‌بینم»

۱۲۷ «وابسته‌ی وابسته» را بباید، نقش آن را بنویسید، سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.

۱۲۸ اسناد غیرتجاری در چه صورتی رسمی تلقی می‌شوند؟

۱۲۹ این مصraigها را توضیح دهید: «بنای زندگی برآب می‌دید؛ چو موی خویشتن در تاب رفتند».

۱۳۰ چرا جلال الدین تصمیم گرفت زن و فرزندان خود را در رودخانه بیفکند؟

۱۳۱ در این سروده، موج و رود به چه چیزهایی مانند شده‌اند؟

۱۳۲ کدام ویژگی شعر غنایی در این شعر دیده می‌شود؟

۱۳۳ کدام بیت، از خود گذشتگی مجنون را نشان می‌دهد؟

۱۳۴ مجنون در جوار کعبه از خدا چه خواست؟

۱۳۵ در مجموعه واژه‌های زیر، چند واژه از «اسم + وند + اسم» ساخته نشده است؟

«هزار تومانی، شانه به سر، خدانشناس، خردورفروش، حقوق‌بگیر، ناکارآمد، حسب حال، خویشتن‌دار، سربازگیری، دوشادوش، سرتاپا، دانش‌آموzan، رنگارنگ»

(۴) هشت

(۳) هفت

(۲) شش

(۱) پنج

۱۳۶ با توجه به شعر زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«بپویید کاین مهتر آهرمن است

بدان بسی‌بهای ناسزاوار پوست

الف) به چه دلایلی، کاوه، مردم را به قیام و حرکت فرامی‌خواند؟

ب) مقصود از «بسی‌بهای ناسزاوار پوست» چیست؟

۱۳۷ ساختمان واژه‌ی تابستان را بنویسید.

با توجه به عبارت زیر به ۲ پرسش زیر پاسخ دهید.

«دکتر شفیعی کدکنی، استاد بزرگ ادب فارسی، در زمینه‌های ادبی و علمی آثار ارزشمند دارند».

۱۳۸ کدام گروه اسمی نقش «بدل» دارد؟

۱۳۹ یک «معطوف» پیدا کنید و بنویسید.

۱۴۰ واژه‌ی «ینچحال» دچار کدام‌یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟

۱۴۱ با توجه به عبارت زیر از درس «شبیم عشق» به سوالات پاسخ دهید.

«چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه‌ی غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود و خزانه‌داری آن به خداوندی خویش کرده.»

الف) منظور از «گوهر» چیست؟

ب) «خازنان» چه کسانی هستند؟

۱۴۲ عبارت زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.
کبوتران اشارت او را امام ساختند و راه بتافتند.

۱۴۳ معنی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید.
گل آدم را در تختمیر انداخته.

۱۴۴ در عبارت زیر معنی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید.
عینک مثل تعلیمی و کراوات یک چیز فرنگی مأبی است.

۱۴۵ با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«استاد علی اکبر دهخدا، علامه‌ی بزرگ، با تدوین لغت‌نامه خدمت فرهنگی و ادبی بی‌نظیری انجام داد.»

کدام واژه «بدل» است؟

۱۴۶ کدام واژه «معطوف» است؟

۱۴۷ کدام واژه «شاخص» است؟

۱۴۸ در میان هر یک از جفت واژه‌های گروه «الف» کدام رابطه‌ی معنایی گروه «ب» وجود دارد؟

(توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)

«ب»	«الف»
تضاد	۱) والدین و پدر
ترادف	۲) قشنگ و زیبا
تضمن	

۱۴۹ برای واژه‌ی مشخص شده در بیت زیر کدام‌یک از گذر زمان پیش آمده است?
خنده‌های زیر لب, عشههای پنهانی
بی‌وفا نگار من، می‌کند به کار من

۱۵۰ عبارت زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.
کبوتران اشارت او را امام ساختند و راه بتافتند و صیاد بازگشت.

۱۵۱ در جمله‌ی «خوب و بد را با هم مقایسه نکنید». نوع نقش تبعی را مشخص کنید.

۱۵۳ در جمله‌ی زیر، نقش‌های تبعی و نوع آن را مشخص کنید.
رودکی و نیما، پدران شعر فارسی، با سروده‌های خویش بر غنای زبان فارسی افزوده‌اند.

۱۵۴ در جمله‌ی زیر، نقش‌های تبعی و نوع آن را مشخص کنید.
حضرت محمد (ص)، آخرین پیامبر، در سال ۵۷۱ میلادی متولد شد.

۱۵۵ معنی و مفهوم عبارت زیر را به فارسی روان بنویسید.
پدرم دریا دل بود، در لاتی کار شاهان را می‌کرد.

۱۵۶ به نثر روان بنویسید.
بدان بی‌بها ناسزاوار پوست پدید آمد آوای دشمن ز دوست

۱۵۷ معنی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید.
همان‌گه یکایک ز درگاه شاه / برآمد خروشیدن دادخواه

۱۵۸ من قلا کردم و روزی که پیروز نبود، رفتم سر بجهاش.

با توجه به جمله‌ی زیر ۴ مورد خواسته شده را بنویسید.
«انسان فراموش کار که سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته‌های پیچیده است، با یادآوری‌های نوروز به دامن مادرش، طبیعت برمی‌گردد.»

۱۵۹ یک واژه‌ی ساده؟

۱۶۰ یک واژه‌ی مشتق؟

۱۶۱ یک واژه‌ی مرکب؟

۱۶۲ یک واژه‌ی مشتق - مرکب؟

۱۶۳ واژه‌ی مشخص شده، مشمول کدامیک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان شده است.
حاسلی نیست به جز غم ز جهان خواجه را شادی جان کسی کاو ز جهان آزاد است

۱۶۴ واژه‌ی مشخص شده، مشمول کدامیک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان شده است.
گر ایدون که دستور باشد کنون بگوییم سخن پیش ای رهنمون

۱۶۵ صفت‌های مشتق را از میان واژه‌های داخل کمانک پیدا کنید. (رفتار- شنیدار- گرفتار- کردار- برخوردار- ساختار)

با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.
«نخست وزیران کشورهای اسلامی، کشت و کشتار مسلمانان را محکوم کردند.»

۱۶۶ یک واژه‌ی «مرکب» مشخص کنید.

۱۶۷

تکیه‌ی واژه‌ی «کشت و کشтар» روی کدام هجا قرار دارد؟

با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

دکتر غلامحسین یوسفی، استاد بزرگ ادبیات فارسی، کتاب‌های گلستان و بوستان سعدی را تصحیح کرده است.

۱۶۸ کدام واژه «شاخص» است؟

١٦٩

۱۷۰

در عبارت زیر هر یک از فايندهای وابجه، خواسته شده در کدام واژه‌ها دیده می‌شود؟

۱۰) زودت به خانه گشت و سفارش مادرش را اجرا کرد.

الف) ايدال: **ب) كاهش:** **ب) ادغام:**

١٢٢

۱۷۳ واژه مشخص شده در بیت زیر نمونه‌ای برای کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان هستند؟
ای، تنه دست، فته ده بازار، ت سمت پنهان، دستا،

۱۷۴ مارانی، که ب دوش ضحاک و سدن، مظفه جه خصلتی بودند؟

یا توجه یه زمینه‌ی ..... حماسه، پشت ترین بخش حماسه را اشخاص و حوادث تشكیل می‌دهند.

معنی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید. ۱۷۶

^{۱۷۷} «نادر ایراهیمی» در کدام اثر خود، به باز آفرینی زندگی امام خمینی (ره) پرداخته است؟

معنی بخش مشخص شده را بنویسید: ۱۷۸

^{۱۷۹} در بیت: «هنر خوار شد، جادویی ارجمند/ نهان راستی، آشکارا گزند» منظور از «هنر» چیست؟

^{۱۸۰} کلیله و دمنه مشتمل بر حکمت‌ها و معارف پشتری است که به زبان ..... و در قالب ..... بیان می‌شود.

۱۸۱

«همی رفت پیش اندرؤن مرد گرد سپاهی بیر او انجمن شد نه خرد»

^{۱۸۲} اجزای سازندهی واژه‌ی «خودنویس» را در الگوی «..... + ... ← .....» قرار دهد.

۱۸۳

در کدام یک از ترکیب‌های زیر، تکواز میانی به تدریج حذف شده است؟

۴) خداشناس

۳) کتاب‌دار

۲) کارخانه

۱) کاردستی

۱۸۴

یک واژه مثال بزنید که به کلی از زبان امروز حذف شده است.

۱۸۵

الگوی هجایی واژه‌ی «موذن» را بنویسید.

۱۸۶

واژه‌ی مشخص شده در عبارت زیر مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟

از نظر گشته نهان ای همه را جان و جهان

بار دگر رقص‌کنان بی‌دل و دستار بیا

۱۸۷

با استفاده از روش ترکیب از واژه‌ی «پوش» و با استفاده از روش اشتراق از واژه‌ی «کوش» دو واژه‌ی جدید بسازید.

۱۸۸

مفهوم مصرع «گفتا ز که نالیم که از ماست که برماست» چیست؟

۱۸۹

معنی لغت و ترکیب مشخص شده را بنویسید.

اختلاف صیادان آن جا متواتر.

۱۹۰

عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.

صیاد گرازان به تگ ایستاد، تا ایشان را در ضبط آرد و کبوتران اضطرابی می‌کردند و هر یک خود را می‌کوشید.

با توجه به متن زیر به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید:

«یکی از تماشاچی‌ها که کیف قهقهه‌ای نسبتاً کهنه‌ای بر دوش داشت، دست پسر بچه‌ی خردسال را گرفت و به سرعت از میان جمعیت گذشت. هنوز ده قدمی دور نشده بود که صدای چرخ کالسکه‌ای در کوچه او را متوجه خود ساخت. وقتی برگشت سرهنگ افتخاری را دید.»

۱۹۱

نوع وابسته‌های مشخص شده را بنویسید.

۱۹۲

هر یک از واژه‌های «تماشاچی»، «خردسال» و «کوچه» چه نوع ساختمانی دارند؟

۱۹۳

الگوی هجایی واژه‌ی «آیه» را بنویسید.

۱۹۴

به عبارت زیر توجه نموده، سپس به ۴ سؤال بعدی پاسخ دهید:

«برای مادرم در حیاط چادر زدیم و فقط سرمای گشته و برف زمستان بود که توانست او را به چهاردیواری اتاق بکشاند.»

۱۹۴

جمله‌ی مرکب عبارت فوق را مشخص نموده، بنویسید.

۱۹۵

هر یک از تک‌واژه‌های «برای» و «برف» چه نوع تک‌واژ آزادی محسوب می‌گردد؟

۱۹۶

از نظر ساختمان، واژه‌های «گشته»، «زمستان» و «چهاردیواری» به ترتیب چه نوع ساختمانی دارند؟

بن مضارع در فعل «بکشاند» چیست؟ ۱۹۷

با واژه‌ی «کودکانه» دو جمله بسازید که در یکی «صفت» و در جمله‌ی دیگر «قید» باشد. ۱۹۸

در گروه اسمی «همه‌ی نوشته‌های طنزآلود»، نوع وابسته‌های پیشین و پسین را بنویسید. ۱۹۹

با استفاده از روش‌های ساختن واژه‌های جدید، از واژه‌ی «پوش» دو واژه‌ی جدید بسازید. ۲۰۰

شکل درست همزه /ء/ را در کلمه‌های «ملج /ء/» و «س /ء/ ال» بنویسید. ۲۰۱

واژه‌ی مرکب «خوشبخت» را به صورت یک جمله‌ی سه جزئی با مفعول بنویسید. ۲۰۲

با توجه به عبارت زیر به سوالات مطرح شده، پاسخ دهید:
 «شعله‌ی نفرین‌ها و دود آه مردم ستم دیده، کارساز می‌شود. آتشی مهیب در بازار افتاد. نیمی از بغداد سوخت و خانه‌ی حاکم ستمگر نیز در آتش می‌سوزد.»

کدام واژه در عبارت بالا «مشتق مرکب» است؟ ۲۰۳

شکل گذرای فعل «افتداد» چیست؟ ۲۰۴

زمان و نوع فعل «می‌سوزد» را بنویسید. ۲۰۵

نام اجزای تشکیل دهنده‌ی واژه‌ی «کارساز» را بنویسید. ۲۰۶

هسته‌ی گروه اسمی مقابله کنید. تعداد واژه‌های هسته را بنویسید. «بوی مطبوع نان‌های تنوری» ۲۰۷

در واژه‌ی زیر به هنگام تلفظ کدام‌یک از «فرآیندهای واچی» صورت می‌گیرد؟
 انبساط ۲۰۸

در هریک از واژه‌های مشخص شده‌ی عبارت زیر، «وند» را مشخص کنید.
 «عشق عرفانی تنها یک معشوق می‌شناسد و آن هم پروردگار توانا است.» ۲۰۹

هسته‌ی گروه اسمی «پانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب» چیست؟ این گروه اسمی از چند واژه تشکیل شده است؟ ۲۱۰

در واژه‌ی مشتق رویه‌رو، «وند» را مشخص کنید. «غمگین» ۲۱۱

در واژه‌ی مشتق رویه‌رو، «وند» را مشخص کنید. «وحشی‌گری» ۲۱۲

کلمه‌ی «استاد» را در دو جمله طوری به کار ببرید که یکبار شاخص قرار گیرد و بار دیگر هسته‌ی گروه اسمی باشد. ۲۱۳

۲۱۴

در عبارت زیر چرا نویسنده ابلیس را «اعور» می‌داند؟

ابلیس پرتبليس یک باری گرد او طوفان می‌کرد و بدان یک چشم اعورانه بدو درمی‌نگریست.

۲۱۵

نام دیگر «تاریخ بیهقی» چیست؟

۲۱۶

معنی لغت مشخص شده را بنویسید.

هرچند که ملائکه در آدم تفرس می‌کردند

۲۱۷

عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.

اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت، و سوری و شادی‌ای به آن بسیاری، تیره شد.

۲۱۸

عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.

نیک کوفته شد و پای راست افگار شد چنان که یک دوال پوست و گوشت بگست.

۲۱۹

عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.

ملائکه در آدم تفرس می‌کردند.

۲۲۰

آرایه‌های بیت زیر را مشخص کنید. (ذکر دو مورد کافی است)

بر خاک بیفتاد و بغلتید چو ماهی
وانگاه پر خویش گشاد از چپ و از راست

۲۲۱

عبارت زیر را به فارسی روان برگردانید.

موش گفت: «اثقت دوستان به کرم عهد تو بیفزاید.»

۲۲۲

در دو بیت زیر، «گل لاله» به چه چیزهایی تشبيه شده است؟

ولیک از دود او بر جانش داغی
«درفشان لاله در وی چون چراغی

چو بر شاخ زمرد، جام باده»
شقایق بر یکی پای ایستاده

۲۲۳

عبارت زیر را به فارسی روان برگردانید.

.... خیلتاشان و سواران را گسیل کرده، پس، رقعتی نبشت به امیر و هر چه کرده بود باز نمود و مرا داد.

۲۲۴

لغت و عبارت معین شده را معنی کنید.

هرچند که ملائکه در آدم تفرس می‌کردند، نمی‌دانستند که .....

۲۲۵

در عبارت «روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه

نقش‌های بوقلمون ببینید». مقصود از «آینه» و «نقش‌های بوقلمون» چیست؟

۲۲۶

با توجه به عبارت زیر، چرا «قطّقه» از موش می‌خواهد که ابتدا بندهای دوستان او را ببرد؟

مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاست این کبوتران تکفل کرده‌ام، و ایشان را از آن روی بر من حقی واجب شده است.

۲۲۷

با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید:
این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربایست نیست.

الف) مفهوم عبارت «این صلت فخر است». چیست؟

ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بست از پذیرفتن زر امتناع کرد؟

ج) عبارت «مرا به کار نیست» یعنی چه؟

۲۲۸

مفهوم کلی مصراج اول بیت زیر را بنویسید.
از شبنم عشق خاک آدم گل شد

در عبارت «عاکفان کعبه‌ی جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عَبْدُنَاكَ حَقِّ عِبَادَتِكَ»، عاکفان به چه امری اعتراض دارند؟ چرا؟

۲۲۹

در ابیات «چو نزدیک گشتند پیر و جوان
خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد

الف) مقصود از «جوان» چه کسی است؟

ب) در بیت دوم کدامیک از زمینه‌های حمامه دیده می‌شود؟

۲۳۰

دو شیر سرافراز و دو پهلوان
تو گفتی بدزید دشت نبرد

در ابیات «چو نزدیک گشتند پیر و جوان

خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد

الف) مقصود از «جوان» چه کسی است؟

ب) در بیت دوم کدامیک از زمینه‌های حمامه دیده می‌شود؟

۲۳۱

کس چه داند؟ این خبردار است و بس
کی خبر یابی ز جانان یک زمان

با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

گفت این پروانه در کار است و بس

تانگردی بی خبر از جسم و جان

الف) «در کار بودن» چه مفهومی دارد؟

ب) بیت دوم بر چه مطلبی تأکید دارد؟

۲۳۲

در بیت «لعل را گرمه نبود باک نیست / عشق را دریای غم، غمناک نیست» چرا عشق از دریای غم هراسی ندارد؟

۲۳۳

با توجه به بیت «ناگه زکمین‌گاه یکی سخت کمانی / تیری ز قضای بد بگشاد بر او راست».

الف) مقصود از «سخت کمان» چیست؟

ب) مفهوم «بگشاد بر او راست» را بنویسید.

۲۳۴

با توجه به عبارت «آن چه دارم از اندک مایه حُطام دنیا حلال است و کفايت است». به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف) گوینده از کدام ویژگی اخلاقی برخوردار است؟   ب) مقصود از «حُطام» چیست؟

معنی لغت مشخص شده را بنویسید.

بانگ و هزاهز و غریبو برخاست.

۲۳۵

کدام واژه‌ی زیر «ساده» است؟

الف) گلستان

ج) دادستان

د) سروستان

ب) زمستان

۲۳۶

کدام واژه‌ی زیر «ساده» است؟

الف) گلستان

۲۳۷

- با توجه به عبارت «کودک با دیدن عروسک رعنای لب به خنده گشود» به سوالات زیر پاسخ دهید.
- (الف) کدام واژه با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است؟
- (ب) واژه‌ی «خنده» مشمول کدامیک از وضعیت‌های چهارگانه شده است؟

۲۳۸

«سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی، تیری به سوی خاور رها کند. آرش که پهلوانی پیر بود و در همه‌ی سپاه ایران به تیراندازی مشهور، برای اندختن چنین تیری گام پیش نهاد.»

- (الف) جمله‌ی «سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور رها کند.» مستقل ساده است یا مرکب؟ پاسخ خود را با ذکر دلیل بیان نمایید.
- (ب) واج‌های واژه‌ی «تیرانداز» را به تفکیک بنویسید.

۲۳۹

عیش خلوت به تماشای گلستان مائد
بیا، که ما سپر اندختیم، اگر جنگ است»

«محفل ما دگر امروز به بستان مائد
به خشم رفته‌ی ما را، که می‌برد پیغام؟
(الف) واژه‌ای بباید که تحول معنایی یافته است؟
(ب) کدام واژه با حفظ معنای قدمیم، معنای جدید نیز گرفته است؟

۲۴۰

- در گروه اسمی «گوارانترین چشممه‌ها»:
- (الف) هسته کدام است؟

در گروه اسمی «این راه دراز» هسته را بباید و نام وابسته‌های آن را بنویسید.

۲۴۱

- (الف) الگوی واژه‌ی «پارس» را بنویسید.

با توجه به عبارت زیر به سوالات زیر پاسخ دهید:
«مهارت فراوانش در خوشنویسی، نگاه تحسین‌آمیز همه را جلب می‌کرد. او در سراسر عصر خود با اشتیاق تمرین می‌کرد.»

۲۴۲

- (الف) در ترکیب «مهارت فراوان» چه نوع «وابسته‌ای وجود دارد؟
- (ب) کدام واژه، «متهم اسم» است؟
- (پ) یک واژه‌ی «مرکب» و یک واژه‌ی «مشتق - مرکب» مشخص کنید.

۲۴۳

در کدامیک از عبارت‌های زیر، «نقش تبعی» وجود دارد؟ کدام واژه، نشان‌دهنده‌ی این نقش است؟

(الف) گسترش کتابخوانی یکی از اهداف اصلی تعلیم و تربیت است.

(ب) مهم‌ترین اثر ارزشمند محمد معین، فرهنگ فارسی اوست.

با توجه به گروه اسمی «این دانش آموزان کوش» به سوالات زیر پاسخ دهید.

۲۴۵

- الف) «هسته» کدام است؟
- ب) نام وابسته‌های آن را بنویسید.
- پ) هسته، چند «واج» دارد؟

در مورد واژه‌ی «دستور» و تحول معنایی آن در گذر زمان توضیح دهید.

۲۴۶

در جمله‌ی «دل بستن به این جهان زودگذر کاری بسیار کودکانه است»، کدام واژه «صفت مشترک با قید» است؟

۲۴۷

با توجه به عبارت زیر، به ۲ سؤال بعدی پاسخ دهید.
«دوست واقعی کسی است که با تسلط بر احساسات خویش یک دنیا شادی و عشق را برای همگان به ارمنان می‌آورد.»

۲۴۸

کدام واژه «متهم اسم» است؟

۲۴۹

واژه‌ی «عشق» کدام نقش تبعی را دارد؟

۲۵۰

الگوی هجایی واژه‌ی «گل» را بنویسید.

۲۵۱

هنگام تلفظ هریک از واژه‌های زیر، کدام فرآیند واجی اتفاق می‌افتد؟
ب) اجتماع

۲۵۲

با توجه به گروه اسمی «این کتاب‌های ارزشمند» به سوالات زیر پاسخ دهید:

- الف) هسته این گروه کدام است؟
- ب) نام وابسته‌های آن را بنویسید.
- پ) تعداد واج‌های هسته را بنویسید.

۲۵۳

واژه‌ی «سوفار» در بیت «چو سوفارش آمد به پهناهی گوش / ز شاخ گوزنان برآمد خروش» در گذر زمان چه تحولی یافته است؟

۲۵۴

ساختمان واژه‌های زیر را مشخص کنید. (واژه‌های زیر را از نظر ساده، مشتق، مرکب و ... بودن مشخص کنید.)
کم حوصله - خوش - دوپهلو - نوجوانی

۲۵۵

در جمله‌ی زیر نقش‌های تبعی را مشخص کنید و نام هر یک را بنویسید.
دیران فارسی آقای احمدی و آقای پناهی از سفر مکه بازگشتند.

۲۵۶

هسته‌ی گروه‌های زیر را بباید و تعداد واژه‌های هر گروه را به عدد بنویسید.
ب- «دمای اجرام آسمانی»
الف- «این پرسش‌ها»

دو واژه از غیر محسوسات بنویسید که در گذشته وجود نداشته و امروز به وجود آمده است. ۲۵۷

دو کلمه بنویسید که در گذشته وجود داشته و امروز نیز با تغییر در حوزه معنایی وجود دارد؟ ۲۵۸

دو کلمه بنویسید که در گذشته وجود داشته و امروز نیز با تغییر در حوزه معنایی وجود دارد؟ ۲۵۹

واژه‌ی «برگستان» در گذر زمان چه وضعیتی یافته است؟ ۲۶۰

واژه‌ی «خودپستند» از نظر ساختمان اجزای سازنده چه نوع صفتی است؟ نام اجزای سازنده‌ی آن را بنویسید. ۲۶۱

در عبارت زیر کدام واژه در گذر زمان به کلی از زبان امروز حذف شده است؟
حسنک پیدا آمد، دستاری سخت پاکیزه و موی سرپوشیده کرده، اندک مایه پیدا می‌بود. ۲۶۲

در جمله‌ی زیر کدام واژه نقش تبعی دارد؟ این واژه در جمله چه نقشی دارد؟ ۲۶۳

«مردم وحشت زده، سراسیمه و سرگردانند.»

الف- هسته‌ی گروه اسمی عبارت «زمان که بخشنه بود، موهبت‌های خویش را تباہ می‌سازد.» را مشخص کنید. ۲۶۴

ب- این عبارت چند واژه دارد؟

با توجه به نوشه‌ی زیر به سه سؤال بعد پاسخ صحیح دهید:
«خانواده‌ام چادرنشین بودند و سراسر عمرشان را در چادر باز عشايری گذرانده بودند، بنابراین زندگی در اتفاقکی تنگ برایشان دشوار بود.»

۲۶۵ زمان و نوع فعل «گذرانده بودند» چیست؟

۲۶۶ نام اجزای سازنده‌ی واژه‌ی «سراسر» چیست؟

۲۶۷ نوع واژه‌های «چادر نشین» و «اتفاق» از نظر ساختمان چگونه است؟

۲۶۸ واژه‌ی مشخص شده‌ی بیت زیر در گذر زمان (از نظر معنایی) چه وضعیتی یافته است؟
همه گبر و برگستان چاک چاک
«کف اندر دهانشان شده خون و خاک»

۲۶۹ براساس چه رابطه‌ای، می‌توان به معنای واژه‌ی «سیر» در عبارت زیر پی برد؟

«سیر را غم گرسنه نیست، هم چنان که سوار را غم پیاده.»

۲۷۰ مقصود از عبارت: «با مغزهایتان با حکومت طرف شوید، با قلب‌هایتان با خدا» چیست؟

۲۷۱ مقصود از عبارت «با مغزهایتان با حکومت طرف شوید، با قلب‌هایتان با خدا.» چیست؟

۲۷۲

بیت یا عبارت زیر را به فارسی روان برگردانید.

«طلاب دیگر، تنگ هم گفت و گوکنان، اما طلبه‌ی جوان ما به خویش بود و بس.»

۲۷۳ عبارت زیر را به نثر روان برگردانید:

بونصر را بگوی که امروز درستم.

با توجه به متن زیر، به ۳ پرسش بعدی پاسخ دهید:

«بونصر را بگوی که: زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بُت‌های زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال‌تر مال‌هast.»

۲۷۴ زرها از چه راهی به دست آمده بود؟

۲۷۵ منظور از غزو هندوستان چیست؟

۲۷۶ چرا سلطان مسعود از این زرها برای صدقه استفاده می‌کرد؟

۲۷۷ با توجه به عبارت زیر، چرا قاضی بُست از پذیرفتن کیسه زر امتناع می‌کند؟
مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد؟

۲۷۸ معنی جمله‌ی زیر را بنویسید:

زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید.

۲۷۹ در عبارت زیر منظور از جمله‌ی «در عهدی این نشوم» چیست؟

«من این نپذیرم و در عهدی این نشوم.»

۲۸۰ معنی کلمه‌ای را که در زیر آن خط کشیده شده است، بنویسید.

چنان که بار نتوانست داد.

۲۸۱ چه کسی کتاب «کلیله و دمنه» را به فارسی ترجمه کرد؟

۲۸۲ معنی جمله‌ی زیر را بنویسید.

نادره کبکی به جمال تمام

۲۸۳ محوری‌ترین پیام داستان منظوم «zag و کبک» جامی چیست؟

۲۸۴ بیت یا عبارت زیر را به نثر ساده و روان معنی کنید.
در وقت فراغ موافقت اولی تر و الا طاعنان مجال وقعت یابند.

صد فتنه و شور در جهان حاصل شد» یک تشییه بیابید.

۲۸۵ در بیت «از شبتم عشق خاک آدم گل شد

تلفن تماس: ۰۲۶۳۳۴۰۸۹۴۴

۲۴

معنی واژه‌ی مشخص شده را بنویسید. ۲۸۶

هم حرکاتش متناسب به هم

هم خطواتش متقارب به هم

در عبارت «من این را نپذیرم و در عهده‌ی این نشوم.» جمله‌ی «در عهده‌ی این نشوم» چه معنی دارد؟ ۲۸۷

با توجه به عبارت زیر به ۲ پرسش بعدی پاسخ دهید:
چون کاردل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه‌ی غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود.

مفهوم از «گوهر» چیست؟ ۲۸۸

«خازنان» چه کسانی هستند؟ ۲۸۹

مفهوم از عبارت «مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.» چیست؟ ۲۹۰

نخستین چاره‌اندیشی مردم در مقابل بیداد ضحاک چه بود؟ ۲۹۱

برخی از واژه‌های مرگب، در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی سه جزئی با مفعول‌اند که گاهی مفعول‌شان همراه وابسته آمده است. پنج نمونه از هر نوع را بیابید و مفعول آن‌ها را پیدا کنید.
خداشناس ← کسی که خدا را می‌شناسد.
خوشحال ← کسی که حالی خوش دارد.

برخی از واژه‌های مرگب، در اصل یک گروه اسمی هستند که ممکن است در آن‌ها جای هسته و وابسته عوض شده باشد. مطابق نمونه - پنج مثال پیدا کنید.
گل خانه ← خانه‌ی گل

شیوه‌ی تشخیص اسم ساده و غیر ساده را با فعل ساده و غیرساده مقایسه کنید. ۲۹۴

برای هر کدام از نقش‌های تبعی یک مثال ذکر کنید. ۲۹۵

فرد جمع‌های زیر را بنویسید.
احرار، قرون، آدله، فرق، تُحَفَ، مصائب، نوابغ

چهار واژه از غیر محسوسات مثال بزنید که در گذشته وجود نداشته و امروز به وجود آمده است. ۲۹۷

چهار واژه مثال بزنید که امروز رایج نیست اما در گذشته وجود داشته است. ۲۹۸

مشخص کنید واژه‌های زیر، مشمول کدام‌یک از وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند:
دستور، رکاب، تماشا، کثیف، سفینه، سپر، زین، دستار

با توجه به رباعی «از شبین عشق» خاک آدم گل شد ... که در متن درس آمده، دل محصول چه چیزی است؟ ۳۰۰

منظور از عبارت «شمار آن به قیامت مرا باید داد» چیست؟ ۳۰۱

تعداد هجا(بخش) و واچ کلمات زیر را مشخص کنید. ۳۰۲

دانش، آسمان، نظر، کاشانه، مهربان، یادگار

در جمله‌ی مجھول زیر، زمان فعل را تعیین کنید. آن‌گاه با حفظ زمان، فعل مجھول را به معلوم تبدیل کنید و گروه اسمی داخل کمانک را نهاد جمله‌ی جدید قرار دهید.
بسیاری از استعدادها کشته شده است. (اعتباد) ۳۰۳

در جمله‌ی مجھول زیر، زمان فعل را تعیین کنید. آن‌گاه با حفظ زمان، فعل مجھول را به معلوم تبدیل کنید و گروه اسمی داخل کمانک را نهاد جمله‌ی جدید قرار دهید.
آیا باز هم شاهکارهایی همچون شاهنامه‌ی فردوسی سروده خواهد شد؟ (ایرانیان) ۳۰۴

در جمله‌ی مجھول زیر، زمان فعل را تعیین کنید. آن‌گاه با حفظ زمان، فعل مجھول را به معلوم تبدیل کنید و گروه اسمی داخل کمانک را نهاد جمله‌ی جدید قرار دهید.
حکومت ستم‌شاهی برانداخته شد. (امام خمینی) ۳۰۵

دو نمونه از استعاره‌های درس را پیدا کنید. ۳۰۶

نکته سیخ ← ن / ا / ک / ا / ت / ر / ا / س / ا / ن / ج ← ۹ واج / ۳ هجا
 ژرفنگر ← ژ / ا / ر / ف / ا / ن / ر / ا / گ / ا / ر ← ۹ واج / ۳ هجا
 رهگذر ← ر / ا / ه / ا / گ / ا / ذ / ا / ر ← ۸ واج / ۳ هجا

- ب) پروردۀی عشق = مسند / سرنوشت = نهاد
 د) او = مضاف‌الیه / زبان = مفعول

- الف) رایت = نهاد / آسمان‌گیر = مسند
 ج) ماه = متمم / مهد = متمم

- الف) ۴ جمله
 ب) ۲ جمله
 ج) هفت جمله
 د) شش جمله
 ه) هفت جمله

- ت) معلم اشا ٠/٢٥ پ) نسبتاً ٠/٢٥ ب) دکتر ٠/٢٥ ۸۸ - ص ٠/٢٥ تضیین ٠/٢٥
- یخچال: وضعیت «ات» (هم معنای قدیم را حفظ کرده و هم معنای جدید گرفته است). ٠/٢٥
- چهار آینه: وضعیت «الف» (به کلی از زبان امروز حذف شده است). ٠/٢٥ (درس ۱۴ - ص ۹۲)
- این مهتاب درخشان (یا هر مثال درست دیگر) ٠/٧٥ (درس ۱ - ص ۱۰) سمندی ٠/٢٥ ص ۱۱۱
- گناه، توهین ٠/٢٥ ص ۱۴۷ اجازه‌ی ورود ندارد ٠/٢٥ ص ۱۵۵ سخنی، سخن‌ها ٠/٢٥ (یک مورد ٠/٢٥ درس ۵ ص ۳۳) ٠/٢٥ ص ۱۰۳ بغل، آغوش ٠/٢٥ ص ۱۰۳ الف) معنای پیشین را از دست داده و معنای جدید گرفته است. (تحویل معنایی). ٠/٢٥
- ب) از فهرست واژگان حذف شده است. (متروک) ٠/٢٥ ((ص ۸۹ و ۹۰) قاضی، مفتون، شاهزاد، علاوه، و بوبکر) ٠/٥ - ص ۵۵ فقیر شده‌بود. (ورشکست شده‌بود). ٠/٥
- نوعی در قدیمی که عمودی باز و بسته می‌شود. ٠/٢٥
- دورین ٠/٢٥ ٣٩
- در دنیا به هیچ وجه تسليم نشوید و در برابر خدا همیشه تسليم باشد. ٠/٥
- دیوانگی، بیماری دماغی ٠/٢٥ ٤١
- بهارستان ٠/٢٥ ٤٢
- تا شما جلوه‌های گوناگون (نقش‌های رنگارنگ) ٠/٢٥ در آینه‌ی آفرینش انسان (خلقت انسان) بیینید. ٠/٢٥
- هر کدام برای خود (راهایی خود) تلاش می‌کردند. ٠/٢٥
- معطوف ٠/٢٥، بدل ٠/٢٥ ٤٥
- سرود ٠/٢٥ ٤٦
- «-ش» یا «ی» ٠/٢٥ ٤٧
- بر همه چیز سلطط و قدرت داشتن ٠/٥ ٤٨
- خداآند گفت: جسم انسان را ٠/٢٥ بدون واسطه خلق می‌کنم ٠/٢٥ و در درون آن گنج شناخت ٠/٢٥ قرار خواهم داد. ٠/٢٥
- کلک زدم ٠/٢٥ ٥٠
- شاه به من ستم می‌کند. ٠/٢٥ ٥١
- پاسبان ٠/٢٥ ٥٢
- نوروز یعنی داستان زیبایی ٠/٢٥ ٥٣
- طبیعت ٠/٢٥ ٥٤
- نیازمند یا زیبایی یا آسايش ٠/٢٥ ٥٥
- نوروز ٠/٢٥ ٥٦
- یادآوری‌ها ٠/٢٥ یا خوش گذرانی ٠/٢٥ ٥٧

۵۸ چهار صامت ۰/۲۵

۵۹ باطن و قلب ۰/۵

۶۰ رهبر باید احساس مسئولیت کند و وظیفه‌ی خود را نسبت به مردمی که از او اطاعت می‌کند، به خوبی انجام دهد.
۰/۵

۶۱ خداوند بلند مرتبه ۰/۲۵ وقتی که انواع موجودات را خلق می‌کرد ۰/۲۵ در ساختن هر چیز ۰/۲۵ از واسطه و
وسیله‌ای استفاده کرد. ۰/۲۵

۶۲ کبوتران دستور او را اطاعت کردند ۰/۲۵ دام را بلند کردند ۰/۲۵ و راه خود را در پیش گرفتند. ۰/۲۵

۶۳ امیر از مرگ نجات یافته ۰/۲۵ به خیمه آمد. ۰/۲۵

۶۴ به صحنه‌ی نمایش ۰/۲۵ خیره شدم ۰/۲۵ و با دقت نگاه کردم. ۰/۲۵

۶۵ پادشاه (ضحاک) با صورت خشمگین (عصبانیت) به او گفت. ۰/۵

۶۶ مکتوب ۰/۲۵

۶۷ ترسیدن ۰/۵

۶۸ امام علی(ع)

۶۹ آلت حرب و نزاع مانند شمشیر، خنجر، نیزه و ...

۷۰ چنان با خشم به دشمن نگریست ۰/۲۵ که (دشمن) از شدت ترس ۰/۲۵ کارش تمام شد. (نابود شد). ۰/۲۵

۷۱ رفت و آمد ۰/۲۵ صیادان در آنجا پی در پی بود. ۰/۲۵

۷۲ واژه‌ی «وحشی‌گری» دارای یک پسوند (گری) است: ۰/۲۵ در صورتی که واژه‌ی «کوزه‌گری» دارای دو پسوند (گر+ی) است. ۰/۲۵

نکته: خود واژه‌ی «وحشی» دارای دو تکواز است ← وحش + ی.

۷۳ ۱- نفر و دلکش: ترادف ۰/۲۵ ، ۲- لاله و شقایق: تناسب ۰/۲۵ ، ۳- هنر و مجسمه‌سازی: تضمین ۰/۲۵

۷۴ دلخوش: ترکیب ۰/۲۵ خندان: اشتقاد ۰/۲۵

۷۵ شعر ۰/۲۵ زیرا علاوه بر وزن و قافیه، از صور خیال نیز بهره برده شده است. ۰/۵

۷۶ بدون هیچ تغییر به مرحله‌ی بعد منتقل شده است. ۰/۵

۷۷ حرکت کنید - برخیزید ۰/۲۵

۷۸ ضحاک ۰/۲۵

۷۹ چرم کم ارزش - پیش‌بند چرمین کاوه ۰/۲۵

۸۰ من ریاست این کبوتران را بر عهده گرفتم. ۰/۲۵

۸۱ صاحب‌نظر ۰/۲۵

۸۲ پیشوندی ۰/۲۵

- ۰/۲۵ پدرم ورشکست شده بود (۰/۲۵) اما خوی و خصلت جوانمردی اش را حفظ کرده بود.
- ۰/۲۵ شاگردی (شاگرد شدن، درس خواندن) (۰/۲۵)
- ۸۳ دیدم
- ۸۴ میریضی
- ۸۵ اجازه‌ی ملاقات داده شود.
- ۸۶ مرصاد العباد
- ۸۷ «جهان» مجاز از مردم جهان
- ۸۸ آن سخن‌گوی زیرک و با کیاست چه خوش گفت که در زمان پادشاهی، در بنده‌گی خداوند کوشش کن.
- ۸۹ من این استشہادنامہ (و این مجلس) را قبول ندارم (امضا نمی‌کنم) و هرگز از پادشاه نمی‌هراسم.
- ۹۰ حرکت کنید یا برخیزید
- ۹۱ چرم به ظاهر بی‌ارزشی که کاوه بر سر نیزه کرد (یا هر پاسخی نظری این مفهوم)
- ۹۲ کاوه
- ۹۳ دست‌یاران یا توجیه‌کنندگان حکومت بیداد یا حامیان ضحاک دیوصفت
- ۹۴ خرق عادت
- ۹۵ کاوه پیش می‌رفت و تعداد زیادی با او همراه شدند.
- ۹۶ ضحاک
- ۹۷ باید به‌خاطر این اعمالت به من حساب پس بدھی تا مردم جهان شگفت‌زده شوند.
- ۹۸ ظلم
- ۹۹ ارادات: دوستی اراده: قصد، عزم
- ۱۰۰ با آن چرم بی‌ارزش دوست از دشمن شناخته شد.
- ۱۰۱ غلامحسین یوسفی
- ۱۰۲ دکتر غلامحسین یوسفی
- ۱۰۳ بازار یا بازارگاه مجاز از مردم بازار
- ۱۰۴ روی پا / سینه‌ی پا ضربه‌ی پتک
- ۱۰۵ از اطاعت کسی خارج شدن / اطاعت نکردن
- ۱۰۶ حرکت کنید / برخیزید - ضحاک
- ۱۰۷ دوست از دشمن شناخته شد.
- ۱۰۸ رسول پرویزی

۱۱۱ پدرم ورشکست شده بود ولی هنوز خود را بدبخت و شکست خورده نشان نمی داد.

۱۱۲ دستمال: فرآیند کاهش - پنه: فرآیند ابدال

۱۱۳ غمگین

۱۱۴ صامت + مصوت + صامت + صامت

۱۱۵ هواپیما، خطکش، نامه‌رسان

۱۱۶ تناسب

۱۱۷ اشتغال

۱۱۸ سمت

۱۱۹ با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنایی جدید به دوران بعد منتقل شده است.

۱۲۰ زیرا اهل زبان، پیشینه‌ی باستانی زبان را در نظر نمی‌گیرند.

۱۲۱ دان (هجای آخر)

۱۲۲ صفت + اسم ← صفت

۱۲۳ دان (هجای آخر)

۱۲۴ صفت + اسم ← صفت

۱۲۵ هر - صفت مضافق‌الیه - نگاه هر انسان

۱۲۶ رعنا معنای قدیم: احمق معنای جدید: خوش‌اندام

۱۲۷ هر - صفت مضافق‌الیه - نگاه هر انسان

۱۲۸ مشروط به این‌که در ادارات ثبت اسناد و املاک یا در دفتر اسناد رسمی یا توسط مأمورین رسمی، در حدود صلاحیت آنان و مطابق مقررات قانونی تنظیم شده باشند، رسمی تلئی می‌شوند.

۱۲۹ بنای زندگی بر آب می‌دید: پایه و بنای زندگی را ناپایدار و در حال نابودی می‌دید.

چو موی خویشن در تاب رفته: مانند موی تابدار خود از غم و اندوه به خود پیچیدند و بی قراری نمودند و آشفته شدند.

۱۳۰ ۱- از بیم بدنامی و گرفتار شدن به دست مغولان

۲- به راحتی بتواند در صورت شکست خوردن، از رودخانه بگذرد و سوارانی برای مقابله با مغولان از آن سوی رود تجهیز کند.

۱۳۱ موج: ۱- کوههای مرتفع و پشت در پشت   ۲- نیزه‌هایی زهر آلد (نیش)   ۳- سیماب

رود: ۱- سد روان   ۲- اژدهای زندگی خوار

۱۳۲ زبان نرم و لطیف که به بیان احساسات شخصی می‌پردازد.

۱۳۳ از عمر من آن چه هست بر جای   بستان و به عمر لیلی افزای

۲- عاشق‌تر کردن خود

۱- پایداری و تداوم و نهایت عشق را در وجود خود

۳- طول عمر لیلی

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

بررسی طرز ساخت واژه‌ها: هزارتومنی: صفت + اسم + وند / خدانشناش: اسم + وند + بن / خریدوفروش: بن + وند + بن / حقوق‌بگیر: اسم + وند + بن / ناکارآمد: وند + اسم + بن / خویشن‌دار: ضمیر + بن / سربازگیری: اسم + بن + بن + وند / دانش‌آموز: بن + وند + بن

اسم

بررسی سایر واژه‌ها:

شانه‌بهسر (شانه + به + سر) حسب‌حال (حسب + حال) دوشادوش (دوش + ای + دوش) اسم + وند + اسم
 سرتاپا (سر + تا + پا) رنگارنگ (رنگ + ای + رنگ)

الف) زیرا این شاه (ضحاک) مانند اهریمن است ۰/۲۵ب) چرم کم ارزش ۰/۵۱۳۷ ساده ۰/۲۵۱۳۸ استاد بزرگ ادب فارسی ۰/۲۵۱۳۹ علمی ۰/۲۵۱۴۰ هم معنای قدیم را حفظ کرده و هم معنای جدید گرفته است. ۰/۲۵۱۴۱ الف) عشق و محبت ۰/۲۵۱۴۲ کبوتران فرمان او را ۰/۲۵ راهنمای کار خود قرار دادند ۰/۲۵ و راه (مسیرشان) را تغییر دادند. (به راه خود ادامه دادند). ۰/۲۵۱۴۳ سرشن، مایه زدن ۰/۲۵۱۴۴ عصای سبکی که به دست گیرند. ۰/۲۵۱۴۵ علامه ۰/۲۵۱۴۶ ادبی ۰/۲۵۱۴۷ استاد ۰/۲۵۱۴۸ ۱) تضمین ۰/۲۵ ۲) ترادف ۰/۲۵۱۴۹ با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. ۰/۲۵۱۵۰ کبوتران فرمان او را ۰/۲۵ راهنمای خود قرار دادند ۰/۲۵ و مسیرشان را تغییر دادند ۰/۲۵ و شکارچی برگشت. ۰/۲۵۱۵۱ معطوف (به مفعول) ۰/۲۵

۱۵۲ به عهده‌ی دانش‌آموزان

پدران شعر فارسی ← بدل ۱۵۳
نیما ← معطوف (به نهاد)

آخرین پیامبر ← بدل ۱۵۴

پدرم کریم و بخشنده و بزرگوار بود، در هنگام فقر مانند شاهان زندگی می‌کرد. ۱۵۵

با همان تگه چرم کمارزش، دوست از دشمن شناخته شد. ۱۵۶

ناگهان ۱۵۷

کلک زدن ۰/۲۵ ۱۵۸

انسان، کارها (کار)، دامن، مادر، طبیعت (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۲۵ ۱۵۹

مصنوعی، ساخته‌ها (ساخته)، پیچیده (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۲۵ ۱۶۰

فراموش کار، سرگرم، نوروز (ذکر یک مورد کافی است). ۰/۲۵ ۱۶۱

یادآوری‌ها (یادآوری) ۰/۲۵ ۱۶۲

با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. ۰/۲۵ ۱۶۳

با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد متقل شده است. (تحول معنایی) ۰/۲۵ ۱۶۴

گرفتار (۰/۲۵)، برخوردار (۰/۲۵) ۱۶۵

نخست‌وزیران یا نخست‌وزیر (۰/۲۵) ۱۶۶

«تار» یا هجای پایانی (۰/۲۵) ۱۶۷

دکتر (۰/۲۵) ۱۶۸

بوستان سعدی (بوستان) (۰/۲۵) ۱۶۹

استاد (۰/۲۵) ۱۷۰

الف) خانه (۰/۲۵)، ب) اجرا (۰/۲۵)، پ) زودتر (۰/۲۵) ۱۷۱

صامت+مصوت (۰/۲۵)، صامت+مصوت+صامت (۰/۲۵)، صامت+مصوت+صامت+صامت (۰/۲۵) ۱۷۲

متروک یا حذف شده است. (۰/۲۵) ۱۷۳

تجسمی از خوهای اهریمنی و بیداد و منش خبیث است. ۰/۵ ۱۷۴

قهرمانی (۰/۲۵) ۱۷۵

یاری، پشتیبانی (۰/۲۵) ۱۷۶

سه دیدار ۱۷۷

عصای سبکی که به دست گیرند. ۰/۲۵ ۱۷۸

مجموعه‌ی فضایل انسانی ۰/۵ ۱۷۹

دانستان (۰/۲۵) تمثیل (۰/۲۵) ۱۸۰

- ۱۸۱) زمینه‌ی قهرمانی ۰/۵
- ۱۸۲) ضمیر ۰/۲۵ + بن مضارع ۰/۲۵ ← اسم ۰/۲۵
- ۱۸۳) کاردستی ۰/۲۵ ۱)
- ۱۸۴) بر گستوان ۰/۲۵ یا هر واژه‌ی مناسب دیگر ۰/۲۵
- ۱۸۵) صامت + مصوت ۰/۲۵ ، صامت + مصوت + صامت ۰/۲۵ ، صامت + مصوت + صامت ۰/۲۵
- ۱۸۶) به طور کلی از فهرست واژگان حذف شده است. ۰/۵
- ۱۸۷) خوش پوش ۰/۲۵ کوشش ۰/۲۵ یا هر واژه‌ی صحیح دیگر ۰/۲۵
- ۱۸۸) بладهایی که بر سر ما می‌آید نتیجه اعمال خود ماست. ۰/۵
- ۱۸۹) رفت و آمد ۰/۲۵
- ۱۹۰) شکارچی خرامان شروع به دویدن کرد ۰/۵ تا کبوتران را بگیرد (اسیر کند) کبوتران مضطرب شدند (بی‌تابی ۰/۲۵ می‌کردند) ۰/۲۵ و هر یک برای نجات خود تلاش می‌کرد. ۰/۲۵
- ۱۹۱) نسبتاً: قید صفت ۰/۲۵ - ده: صفت شمارشی ۰/۲۵ - کالسکه: مضاف‌الیه مضاف‌الیه ۰/۲۵
سرهنگ: شاخص ۰/۲۵
- ۱۹۲) تماشاجی: مشتق ۰/۲۵ - خردسال: مرکب ۰/۲۵ - کوچه: ساده ۰/۲۵
- ۱۹۳) ص + م + ص + م ۰/۵
- ۱۹۴) فقط سرمای گشته‌ی / برف زمستان بود که توانست او را به چهاردیواری اتاق بکشاند. ۰/۵
- ۱۹۵) برای: آزاد دستوری ۰/۲۵ - برف: آزاد قاموسی ۰/۲۵
- ۱۹۶) گشته‌ی: مشتق ۰/۲۵ - زمستان: ساده ۰/۲۵ - چهاردیواری: مشتق مرکب ۰/۲۵
- ۱۹۷) «کیش» ۰/۲۵
- ۱۹۸) او رفتاری کودکانه دارد. ← کودکانه: صفت ۰/۲۵
او کودکانه می‌اندیشد. ← کودکانه: قید ۰/۲۵
- ۱۹۹) همه: صفت مبهم ۰/۲۵ - ها: نشانه‌ی جمع ۰/۲۵ - طنز آلود: صفت بیانی ۰/۲۵
- ۲۰۰) پوشک ۰/۲۵ - پوشه ۰/۲۵ یا: تنپوش - روپوش - زیرپوش و ...
- ۲۰۱) ملجا - سوال
- ۲۰۲) کسی که بخت خوش دارد.
- ۲۰۳) ستم‌دیده
- ۲۰۴) انداخت
- ۲۰۵) مضارع اخباری
- ۲۰۶) اسم + بن مضارع

۲۰۷ هسته ← بو تعداد واج‌های هسته ←

۲۰۸ ابدال (۰/۲۵)

۲۰۹ عرفانی: ی (۰/۲۵) - پروردگار: گار (۰/۲۵) - توانا: ۱ (۰/۲۵)

۲۱۰ نمایشگاه (۰/۲۵) - ۶ واژه (۰/۲۵)

۲۱۱ گین (۰/۲۵)

۲۱۲ گری (۰/۲۵)

۲۱۳ مثال: استاد اکبری تشریف آوردن. (۰/۲۵) شاخص او استاد ادبیات ماست. (۰/۲۵) هسته (یا هر مثال درست دیگر)

۲۱۴ چون او انسان را تهیا از یک بعد می‌نگریست و حقیقت و عظمت روحی او را نادیده می‌گرفت. (۰/۵)

۲۱۵ تاریخ مسعودی (۰/۲۵)

۲۱۶ دریافت به فرات (با دقت) (۰/۲۵)

۲۱۷ خداوند پس از نشان دادن قدرت‌ش، پر او رحمت کرد و آن جشن بزرگ به ناراحتی تبدیل شد.

۲۱۸ به شدت صدمه دید و پای راست مجروح شد چنان که یک قسمت پوست و گوشت از آن جدا شد.

۲۱۹ فرشتگان آدم را جستجوگرانه و راندaz می‌کردند.

۲۲۰ در مصraig اول: تشییه (۰/۲۵) در مصraig دوم: تضاد (۰/۲۵)

۲۲۱ موش گفت با این صفت پسندیده (ایثار کردن و دوستان را بر خود ترجیح دادن) دوستی و اعتماد یاران نسبت به تو بیشتر می‌شود.

۲۲۲ لاله به چراغ - شقایق به جام باده - دود به داغ. (دو مورد کافی است. هر مورد (۰/۲۵) نمره)

نکته: در واقع در این بیت هیئتی (گروهی) به هیئتی دیگر تشییه شده است.

۲۲۳ گروه نوکران و چاکران و سواران را فرستاد (۰/۲۵) بعد از آن نامه‌ی کوتاهی به پادشاه نوشت (۰/۲۵) و تمام کارهایی را که انجام داده بود، گزارش کرد و به من داد. (۰/۲۵)

۲۲۴ تفرس: دقت، جستجو (۰/۲۵)

۲۲۵ آینه: آینه‌ی آفرینش انسان - وجود انسان نقش‌های بوقلمون: جلوه‌های گوناگون آفرینش - نقش‌های رنگارنگ

۲۲۶ زیرا سرپرست و رهبر باید هنگام خطر یاور پیروانش باشد و بیشتر از همه خطر را به جان پذیرد و حق ریاست را ادا کند.

۲۲۷ (الف) این هدیه باعث افتخار است.

ب) زیرا از حساب پس دادن در روز قیامت می‌ترسید.

ج) به آن احتیاجی ندارم.

۲۲۸ وجود انسان با عشق آمیخته و عجین است.

۲۲۹ به کوتاهی در عبادت خداوند اعتراف می‌کنند. زیرا خداوند را آنگونه که شایسته است پرستش نکرده‌اند.

الف) اسفندیار	۲۳۰
الف) کارآزموده است.	۲۳۱
ب) تاکید بر فنا شدن در راه محبوب دارد و شرط آگاهی از جانان را فنا و بیخبری از جسم و جان میداند.	۲۳۲
چون عشق در ذات خود با غم و اندوه همراه است به همین دلیل از دریای غم هراسی ندارد.	۲۳۳
ب) مستقیم به طرف او پرتاب کرد.	۲۳۴
الف) قانع بودن	۲۳۴
ب) مال اندک دنیا	۲۳۵
فتنه‌ای که مردم را به جنبش درآورد.	۲۳۵
ب) زمستان	۲۳۶
الف) رعنا	۲۳۷
ب) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد.	۲۳۸
الف) مستقل مرکب زیرا بیش از یک فعل دارد یا دارای یک جمله‌ی وابسته است. یا چون دو جمله با حرف ربط به هم مربوط شده‌اند.	۲۳۹
ب) /ت /ای /ار /اء /ان /د /ا /از	۲۳۹
الف) سپر	۲۴۰
ب) گوارانیز (صفت عالی) ها (علامت جمع)	۲۴۱
این: صفت اشاره(وابسته پیشین) دراز: صفت بیانی (ساده)(وابسته پسین)	۲۴۱
صامت + مصوت + صامت + صامت	۲۴۲
الف) تماشا	۲۴۲
الف) چشم	۲۴۳
راه: هسته	۲۴۳
پ) تحسین آمیز - خوشنویسی (یا سراسر)	۲۴۴
الف) تربیت (معطوف)	۲۴۴
الف) دانش آموز	۲۴۵
ب) (این) صفت اشاره - (ان) علامت جمع - (کوشان) صفت (بیانی)	۲۴۵
پ) ۱۰ واج	۲۴۶
این واژه در گذشته، به معنی «وزیر» بوده است، ولی امروزه در معنی «فرمان، امر، ...» به کار می‌رود.	۲۴۶
کودکانه	۲۴۷
احساسات	۲۴۸
معطوف	۲۴۹
صامت + مصوت + صامت	۲۵۰
ب) فرآیند واجی ابدال	۲۵۱
الف) فرآیند واجی ادغام	۲۵۱
ب) این: صفت اشاره - ها: نشانه‌ی جمع - ارزشمند: صفت بیانی	۲۵۲
الف) هسته: کتاب	۲۵۲
پ) ۵ واج: اک /، /ا، /، /ا، /، /ا، /، /ب	۲۵۲

به طور کلی از زبان امروزی حذف شده است. ۲۵۳

نوجوانی ← مشتق - مرکب کم حوصله ← مرکب آقای پناهی ← معطوف ب - هسته: دما، تعداد واژه: ۵	خوش ← ساده دو پهلو ← مرکب آقای احمدی ← بدل الف - هسته: پرسش، تعداد واژه: ۲
گفتمان، فن آوری، جشنواره و ... ۲۵۷	
کثیف، سوگند (و یا کلمات درست در این مورد) ۲۵۸	
دستور - سفینه - قوس - کرسی ۲۵۹	
امروزه این واژه به کار نمی رود. ۲۶۰	
ضمیر مشترک + بن مضارع	ساختمان ← صفت مرکب دستار ۲۶۱
سرگردان (معطوف) - مسنند ۲۶۳	
الف - موهبت ۲۶۴	
زمان فعل: گذرا به مفعول و متهم ۲۶۵	
اسم + وند + اسم ۲۶۶	
اتفاق ← اسم مشتق	چادرنشین ← اسم مرکب ۲۶۷
به کلی از زبان امروز حذف شده است. ۲۶۸	
تضاد ۲۶۹	
هنگام برخورد با حکومتیان، سنجیده و با دقت عمل کنید ولی به مقابل خدا، عاشقانه روی آورید. ۲۷۰	
با حکومت زیر کانه رفتار کنید (عاقلانه طرف شوید) اما در برابر خداوند عاشقانه عمل کنید. ۲۷۱	
(طلبها) طلاب دیگر نزدیک هم راه می رفتد و صحبت می کردند، اما طلبه‌ی جوان ما فقط در فکر بود و می‌اندیشید. (به خود فرو رفته بود). ۲۷۲	
به بونصر بگو امروز حالم خوب است. ۲۷۳	
جنگ و جهاد با هندوستان ۲۷۴	
جهاد با کافران هند ۲۷۵	
آن را حلال‌ترین مال‌ها می‌دانست. ۲۷۶	
زیرا از حساب پس دادن آن در روز قیامت می‌ترسد. ۲۷۷	
به سمت تیر نگاه کرد و پری همچون پر خودش را در آن دید. ۲۷۸	
مسئولیت این را نمی‌پذیرم. ۲۷۹	

۲۸۰ اجازه‌ی ملاقات نداد.

۲۸۱ نصرالله منشی

۲۸۲ کبک بی‌نظیری با زیبایی تمام (کبک زیبای بی‌نظیری) محبوب (زیباروی) آن گلزار فیروزه رنگ (سبزرنگ، آبی‌رنگ)
شده بود.

۲۸۳ تقلید کورکورانه که باعث فراموش کردن ارزش‌های خود می‌شود.

۲۸۴ حالا که آسوده خاطر هستیم اتحاد و دوستی سزاوارتر است. در غیر اینصورت (اگر نخست من از بند آزاد شوم)
مخالفان من، بهانه برای سرزنش و بدگویی پیدا خواهند کرد.

۲۸۵ شبیم عشق

۲۸۶ گامها - قدمها

۲۸۷ مسئولیت این را به عهده نمی‌گیرم.

۲۸۸ عشق و محبت.

۲۸۹ فرشتگان

۲۹۰ انجام کامل وظایف رهبری

۲۹۱ دو تن مرد پارسا خورش خانه‌ی ضحاک را بر عهده گرفتند و برای نجات جان همگان چاره‌ای اندیشیدند که روزانه مغز
سر یکی از دو نفری را که برای بیرون کردن مغز سرشار می‌آورند، با مغز گوسفند در آمیزند و دیگری را نجات
بخشند که بدین ترتیب ماهانه سی تن، از مرگ نجات یافتنند.

۲۹۲ نامه‌رسان (نامه) - دماسنج (دما) - خویشن‌شناس (خویشن) - مدادتراش (مداد) - خودبین (خود)

۲۹۳ خون‌بها - نمازخانه - زیرشلوار - گلاب - جوانمرد

۲۹۴ برای تشخیص ساده یا غیر ساده بودن فعل به بن مضارع آن توجه می‌کنیم. ولی برای اسم به تمام تکوازه‌های غیرصرفی
آن توجه می‌کنیم.

۲۹۵ معطوف: تعاون و ایثار دو عامل موافقیند.

بدل: کشور ما، ایران، زیباست.

تکرار: حسن را دیدم، حسن را.

۲۹۶ احرار ← حُر / قرون ← قرن / ادله ← دلیل / فرق ← فرقه / تحف ← تحفه / مصائب ← مصیبت / نوابغ ←
نابغه

۲۹۷ تورم - بسامد - یارانه - روان‌شناسی

۲۹۸ درزی ← خیاط

آزفداک ← رنگین‌کمان

ملطفه ← نامه‌ی خلاصه و کوتاه

پرویزن ← غربال

۲۹۹ وضعیت الف) دستار

وضعیت ب) دستور، تماشا، کثیف، سفینه

وضعیت ت) رکاب، سپر، زین

۳۰۰ روح و عشق

۳۰۱ من باید در قیامت برای آن حساب پس بدهم.

۳۰۲ هجا: دانش (/دان/، /ش/) ۲ - آسمان (/آ/، /س/، /مان/) ۳ یا (/من/، /مان/) ۲- نغز (/نگز/) ۱ هجا

کاشانه (/کا/، /شا/، /نه/) ۳- مهربان (/مه/، /را/، /بان/) ۳ اگر مهربان خوانده شود یک هجا و یک واج کم می‌شود.
یادگار (/یا/، /د/، /گار/) ۳ هجا در صورتی که یادگار خوانده شود یک واج و یک هجا کم می‌شود.

تعداد واج‌ها:

دانش: (/د/، /ا/، /ان/، /ای/، /ش/) ۵ ، آسمان: (/ء/، /ا/، /س/، /ای/، /م/، /ا/، /ن/) ۷ واج و اگر آسمان خوانده شود ۶ واج ،

نگز: (/ن/، /ای/، /غ/، /ز/) ۴ واج، کاشانه: (/ک/، /ا/، /ش/، /ا/، /ان/، /ای/) ۶ واج،

مهربان: (/م/، /ای/، /اه/، /ار/، /ک/، /ب/، /ا/، /ن/) ۸ واج. اگر مهربان خوانده شود ۷ واج،

یادگار: (/ی/، /ا/، /د/، /ای/، /گ/، /ر/) ۷ واج اگر یادگار خوانده شود ۶ واج.

۳۰۳ اعتیاد، بسیاری از استعدادها را کشته است.

۳۰۴ آیا باز هم ایرانیان شاهکارهایی همچون شاهنامه‌ی فردوسی خواهند سرود؟

۳۰۵ امام خمینی حکومت ستمشاهی را برانداخت.

۳۰۶ بیت سوم: آهینه کوه استعاره از «عمر و بن عبدود» است.

بیت هفتم: بازوی دین و شیر خدا استعاره از حضرت علی (ع) و اژدها استعاره از «عمر و بن عبدود» است.